

Acordul cu FMI sau tabloul unei pietre de capital inexistente

Iminenta parafare a unui nou acord de finantare al economiei romanesti, incheiat de guvernul roman cu marile entitati financiare internationale, ridica din nou la fileu problema pe care economia romaneasca o are in relatia dintre ea si piata de capital autohtona.

Acordul cu FMI a fost in ultima saptamana capul de afis nu doar ale mass-mediei de factura economica. Cu toate acestea pentru cetateanul de rand lucrurile nu sunt foarte clare in contextul in care declaratiile autoritatilor nu ofera limpezirea necesara privind scopul, necesitatea si costurile acestui acord. Ni s-a spus ca de fapt nu avem nevoie de o astfel de finantare si ca ea are doar un caracter preventiv, desi dimensiunea mare a imprumutului face ilara o astfel de teza. Ni s-a mai spus ca de fapt nici pentru preventie nu ar fi nevoie de un astfel de acord, intrucat exista capital romanesc suficient in afara granitelor tarii. Nu in ultimul rand ni s-a mai spus ca miza reala a acestui acord este relaxarea perceptiei investitorilor straini fata de Romania si incurajarea bancilor europene cu filiale romanesti in as mentine fondurile investite pe piata romaneasca, desi profiturile obtinute de acestea in ultimii ani ar trebui sa fie principalul argument.

Am auzite multe lucruri si nici unul foarte convingator. Insa nimeni nu a abordat fondul problemei. De ce o tara care inregistreaza crestere economica in ultimii opt ani are brusc nevoie de un imprumut semnificativ raportat la PIB, de ce capitalul care a finantat aceasta crestere este in pericol sa se retraga din Romania? De ce Romania, in al treilea an de apartenenta la spatiul economic al Uniunii Europene, nu reuseste sa isi securizeze capitalul necesar dezvoltarii economice si mentinerii echilibrului macroeconomic decat printr-un gest oarecum barbar (din punct de vedere al administrarii unui sistem economic): un acord cu FMI?

Raspunsul este pana la urma extrem de simplu: lipsa unei pietre autohtone a capitalului functionala. Functionala nu ca si modalitati de tranzactionare a unor active financiare si in sensul unei relatii bivalente cu economia. Daca piata de capital romaneasca ar fi "lucrat" am fi putut beneficia de mai multe avantaje in acest moment, care ar fi reusit eliminarea unor riscuri sistemice importante care de altfel au si dus la incheierea acestui acord de finantare.

In primul rand am fi avut mai multe societati care ar fi intrat in criza mult mai bine capitalizate pe seama capitalului autohton. Pentru companiile romanesti singurul izvor de lichiditate il constituie, in prezent, piata bancara iar colapsul acesteia a taiat in mod extrem de brutal accesul la finantare.

In al doilea rand ar fi existat mai multe oportunitati pentru capitalul romanesc care astfel ar fi gasit motive pentru a ramane in tara. Capitalul nu vine intr-o zona economica fara argumnete solide. Daca capitalul romanesc sta in Elvetia o face pentru ca acolo gaseste siguranta si confort. Daca piata de capital isi indeplinea rolul ar fi oferit in prezent un acces facil la un numar impresionant de oportunitati care ar fi motivat capitalul romanesc si poate si pe cel strain.

In fond prima miza a unei pietre de capital pentru economia nationala este de a genera un import de capital spre acea economie. Exemplul polonez este extrem de elocvent, bursa din Varsovia reusind sa importe capital pentru afacerile din Polonia. Functionarea precara a pietei romanesti permite un export constant de capital romanesc spre pietre care atrag prin lichiditate, flexibilitate si mai ales functionalitate.

La inceputul declansarii actualei crize in Romania presedintele tarii ne felicita ca suntem plati intr-o conjunctura favorabila deoarece investitorii si societatile comerciale au legaturi limitate cu Bursa si ca

atare vom evita pierderi semnificative. La finalul crizei poate ca vom invata ca tocmai lipsa acestor relatii intr-un mod generalizat este una dintre slabiciunile sistemice ale economiei romanesti, in acest sens acordul pe care Romania l-a incheiat, in mare graba, cu FMI fiind demonstratia perfecta.

Alin Brendea
Dir. Operatiuni Prime Transaction
28 martie 2009